Case name

TMA Pai Foundation vs. State of Karnataka and Ors. (implications on Education Regulation and Affiliation) (1993)

Case

অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান (শিক্ষাৰ্থীৰ নামভৰ্তি আৰু মাচুলৰ নিয়ন্ত্ৰণ) আদেশ, 1974, আৰু ইয়াৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা আঁচনিসমূহ।

Brief Summary

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে কয় যে অন্ধ্ৰ প্ৰদেশৰ ব্যক্তিগত সাহায্যপ্ৰাপ্ত অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়সমূহে যোগ্যতা নিৰ্বিশেষে নিজৰ বিবেচনামতে 50 শতাংশ আসনত শিক্ষাৰ্থীসকলক নামভৰ্তি কৰাৰ অধিকাৰ নাই। আদালতে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল যে শিক্ষা এটা বৃত্তি বা ব্যৱসায় বা ব্যৱসায়ৰ পৰিৱৰ্তে এটা অভিযান আৰু বৃত্তি হোৱা উচিত। ৰায়টোত বাণিজ্যিকীকৰণ প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ শিক্ষা খণ্ডত নিয়ন্ত্ৰণৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল।

Main Arguments

গোচৰটোৰ মূল যুক্তিবোৰ অন্ধ্ৰ প্ৰদেশৰ ব্যক্তিগত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানসমূহত নামভৰ্তি আৰু মাচুল নিয়ন্ত্ৰণৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত আছিল। ব্যক্তিগত সাহায্যপ্ৰাপ্ত অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়সমূহৰ আবেদনকাৰীসকলে যুক্তি দেখুৱাইছিল যে যোগ্যতা নিৰ্বিশেষে তেওঁলোকৰ নিজৰ বিবেচনামতে 50 শতাংশ আসনত শিক্ষাৰ্থীসকলক নামভৰ্তি কৰাৰ অধিকাৰ আছে। উত্তৰদাতাসকল, অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ চৰকাৰে যুক্তি দিছিল যে ই জনস্বাৰ্থৰ বিৰুদ্ধে আৰু শিক্ষাৰ বাণিজ্যিকীকৰণ প্ৰতিহত কৰিবলৈ নামভৰ্তি আৰু মাচুলৰ নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰয়োজনীয়।

Legal Precedents or Statutes Cited

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে ভাৰতৰ সংবিধান, বিভিন্ন ৰাজ্যিক শিক্ষা আইন, আৰু অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান (শিক্ষাৰ্থীৰ নামভৰ্তি আৰু মাচুলৰ নিয়ন্ত্ৰণ) আদেশ, 1974কে ধৰি বিভিন্ন আইনী দৃষ্টান্ত আৰু বিধিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল।

Quotations from the court

"শিক্ষা ইয়াৰ প্ৰকৃত অৰ্থত এটা বৃত্তি বা ব্যৱসায় বা ব্যৱসায়ৰ পৰিৱৰ্তে এটা অভিযান আৰু এটা বৃত্তি, পিছৰ দুটা শব্দৰ অৰ্থ যিমানেই বিস্তৃত হওঁক।" "পৰিচালনাৰ বিবেচনাৰ বাবেই মূলতঃ শিক্ষাৰ বাণিজ্যিকীকৰণ হৈছে। অভিযোগ কৰা কেইবাটাও ৰোগৰ মূল কাৰণ হ "ল বিচক্ষণতা।"

Present Court's Verdict

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে কয় যে অন্ধ্ৰ প্ৰদেশৰ ব্যক্তিগত সাহায্যপ্ৰাপ্ত অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়সমূহে যোগ্যতা নিৰ্বিশেষে নিজৰ বিবেচনামতে 50 শতাংশ আসনত শিক্ষাৰ্থীসকলক নামভৰ্তি কৰাৰ অধিকাৰ নাই। আদালতখনে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল যে ব্যক্তিগত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত বিচক্ষণতাৰ ফলত শিক্ষাৰ বাণিজ্যিকীকৰণ হৈছে। আদালতখনে কয় যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ নামভৰ্তি নিয়ন্ত্ৰণ আৰু ব্যক্তিগত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানসমূহত মাচুল আদায়ৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা আঁচনিখন নিৰ্দেশনাৰ প্ৰকৃতিৰ, যিটো উপযুক্ত চৰকাৰ আৰু স্বীকৃতি প্ৰদানকাৰী আৰু সহযোগী কৰ্তৃপক্ষই আৰোপ কৰিব।

Conclusion

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ এই ৰায় ভাৰতৰ শিক্ষা খণ্ডক নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ দিশত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ। নিয়ন্ত্ৰণৰ গুৰুত্ব আৰু শিক্ষাৰ বাণিজ্যিকীকৰণ প্ৰতিৰোধ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত আদালতৰ গুৰুত্ব এক আদৰণীয় বিকাশ। এই ৰায়টোত এক সন্তুলিত দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হৈছে যিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থ সুৰক্ষিত কৰাৰ লগতে ব্যক্তিগত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ স্বায়ত্তশাসন নিশ্চিত কৰে।